

MÁRFFY ÖDÖN (1878-1959)

Lovasok a vízparton (Lovasok a tengerparton), 1940 körül | *Riders at the Waterfront (Riders by the Sea), around 1940*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 72,5 x 92,5 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Márffy Ödön

Kezdő ár | Starting price: 7 000 000 Ft / 20 000 EUR
Becsérték: 10 000 000 – 14 000 000 Ft
Estimate: 28 571 – 40 000 EUR

OEUVRE-JEGYZÉK SZÁM | OEUVRE-CATALOGUE NR.: 4.7.3.7.
| In: Rockenbauer Zoltán: Márffy. Maklár Artworks, Budapest-Párizs, 2006. 357.

PROVENIENCIA | PROVENANCE:
| Zinner Nándor (1946), Zinner Nándorné (1958)
| majd Petró Sándor tulajdonában

AUKCIONÁLVA | AUCTIONED:
| BÁV 46. aukció 63. tétel (*Lovasok a tengerparton* címmel)

FELTEHETŐEN KIÁLLÍTVÁ | PRESUMABLY EXHIBITED:
| Márffy Ödön gyűjteményes kiállítása. Ernst Múzeum, Budapest, 1946. november (77. tétel)

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:
| A pécsi Petró-gyűjtemény. Válogatás. Budapest, Szent István Társulat, 2002, 119.

1. Márffy Ödön 1935 körül

2. Kernstok Károly: Lovasok a tengerparton, 1910
Magyar Nemzeti Galéria

Márffy Ödön egyik egész életművén keresztül ívelő témája a víz. Olykor úgy tűnik, hogy a víz csupán utazásainak fontos dokumentumai, az azok során készült, kiválasztott és megfestett tájegység vagy városrészlet elemei (pl. *Lac d'Amour*, 1905 körül; *Dalmát tengerpart*, 1909, *Comói-tó*, 1931), legtöbbször azonban a hangulat vagy a festői téma eszköze. „*Sokat voltam külföldön s mindig nosztalgiám volt a tenger után. A legjobb hatást váltotta ki belőlem*” – mesélte Horváth Bélának 1957-ben.¹ Ugyanakkor Márffy sohasem törekedett a természeti látvány pontos visszaadására, művei legtöbbször már a műte-

remben készültek, és ha képeiről meg is lehet állapítani, hogy mit ábrázolnak, az csak egy-egy jellegzetes, a helységre jellemző részletből derül ki. Noha olykor a strandolókat, nyaraló embereket is megfestette (pl. *Strandolók a tengerparton*, 1931 körül), amely a két világháború közötti festészet kedvelt témája, az ő képein a vízpartok mellett rendszerint állatok és őrzőik, valamint halászok vagy lovasok tűnnek fel. Nem a szociális tartalom volt számára a fontos, hanem az ember és a természet olykor küzdelmes (pl. *Csó-nak viharban*, 1937), máskor idillikus kapcsolata (pl. *Teraszon*, 1930-as évek; *Halászok*, 1941).

Márffy életművében végigvonul a lómotívum, a vízhez hasonlóan korszakonként más-más értelmet nyerve. Először egy 1917-es falképén és a hozzá készült vázlatokon tűnik fel, majd az első világháborús képeken találkozni lovakkal, ahol hol az ábrázolt ütközet kavargó mozgását, a vadságot, vagy épp ellenkezőleg, a pihenő katonák mellett a nyugalmat hívatottak érzékeltetni. A harmincas években a cirkuszképeken a könnyedség és játékoság jelképei. Valamint ettől az időtől kezdve kapcsolja össze Márffy a vízparti tájakat a ló motívumával, akik rendszerint erőtől duzzadnak, vágtnak, ágaskodnak szimbiózis-

ban a természettel. Ezek a művek nem valóságos eseményeket jelenítenek meg, hanem szimbolikus jelentésűek, a szabadság, az életerő, a megújulás megtestesítői. Végül a meztelen lovas tipikusan arkádiai témája a negyvenes években válik jellemzőbbé, ami Rockenbauer Zoltán szerint nem véletlen, hiszen Kernstok Károly, akinek számos ilyen ábrázolását ismerjük, ekkor halt meg.² Meglehet, hogy egyféle tisztelet az egykori festőtárs előtt, de sokkal valószínűbb, hogy az idősödő festőt az idealizált témában az elmúlás érdekelte. A most aukcióra kerülő lovas festményén Márffy szinte csak a rózsaszínek és kékek

árnyalataiból építkezik. Az ég, a hegy és víztükör kékjei összemosódnak, míg a kép alján lévő három lovas teste szinte áttetsző, tűnékeny, álomszerű. Egyedül a sárgacsíkok és festékpásmák utalnak valami valóságosra, amennyiben egy esti város fényei. Márffy egészen sajátosan éri el, hogy a kép egyszerre sugároz nyugalmat és állandóságot színeivel, témájával, miközben minden mozgásban van, illékony.

FÖLDES LÉNA

1 idézi: Rockenbauer Zoltán: Márffy Ödön (Monográfia és életmű-katalógus). Budapest, 2008, 44.
2 l.m. 169.